

KURIER Popularny

Czytajcie prasę
socjalistyczną

Rok II

Łódź, poniedziałek 11 lutego 1946 r.

Nr 42 (106)

Ryzyka wojny trzeba uniknąć Wyszyński domaga się interwencji

LONDYN, (AFP). Rada Bezpieczeństwa podjęła dziś obrady nad wnioskiem ukraińskim w sprawie Indonezji. W obronie wniosku wystąpił Wyszyński, twierdząc, że wojska brytyjskie przybyły do Indonezji w celu rozbrojenia Japończyków, a skierowały swe siły przeciw ludności Indonezji. Anglicy i Holendrzy zaprzeczają temu, ale zaprzeczenie faktów nie prowadzi do niczego. Manuilski powoływał się na fakty stwierdzone i powszechnie znane. Nie wolno podawać w wątpliwość faktów, wg oświadczenia własnej prasy. Nie wolno negować wartości moralnej prasy. Anglicy i Holendrzy są w tym wypadku w położeniu uprzywilejowanym. Dlatego też należy wysłać komisję, która rzecz zbada na miejscu. Nie można odmówić nam stwierdzenia na miejscu faktów, których nie będzie można tak łatwo negować. Wprawdzie van Kleffens oświadczył, że gotów jest nam służyć informacjami drogą dyplomatyczną lub jakakolwiek inną, ale wiadomo, jaka jest wartość informacji w ten sposób podawanych. Trzeba mieć informacje z pierwszej ręki. Dlatego też delegacja radziecka popiera wniosek ukraiński. Czemuż van Kleffens sprzeciwia się wnioskowi? czego się obawia? Czyżby bezstronnych obserwatorów? A więc chodzi chyba o utrzymanie w niejasności sytuacji w Indonezji. My zaś pragniemy ją wyjaśnić. Chcemy jak mówi Bevin, żeby wszystkie dokumenty były wyłożone na stół. Argument, że wysłanie delegacji byłoby w niezgodzie z artykułem karty zabraniającym ingerencji w wewnętrzne sprawy obcego państwa nie może tu być wysuwany. Bo w takim razie dlaczego możliwe było wysłanie komisji do Grecji i Rumunii? Wyśłanie do Indonezji komisji złożonej z przedstawicieli Anglii, USA, Chin, Holandii i ZSRR wydaje się jedynym sposobem bezstronnego ustalenia faktów i zażycia w sprawie Indonezji.

Jeżeli ma się mówić, że nasza interwencja naruszy prawa suwerenności państw, to zapytuje, jak w ogóle może istnieć ONZ, jeśli prawo suwerenności nie ma być do pewnego stopnia ograniczone. Każdy naród musi poświęcić część swojej suwerenności, żeby ONZ mogła działać. Wysłanie przecież zostały komisje do Grecji i Rumunii. Uważamy, że należy dopomóc dyplomacji holenderskiej w Indonezji. Sam fakt, że wojska japońskie nie są rozbrojone, a zostają używane przeciw ludności Indonezji wystarcza, żeby wysłać komisję. Generał Mac Arthur

nie przewidywał takiej możliwości i korzystanie z oddziałów japońskich, stanowi pogwałcenie warunków kapitulacyjnych, ustalonych przez Sprzymierzonych. Delegacja radziecka nie może się z tym pogodzić, ponieważ korzystanie z tych wojsk jest sprzeczne z samą zasadą ONZ. Wysłanie komisji jest jedynym środkiem uspokojenia opinii i rozwiązania problemu.

HAGA, (AFP). W oświadczeniu ogłoszonym dziś rząd holenderski powoływał się na mowę królowej z dnia 6 listopada 1942, w której mowa jest o tym, że niemożliwe jest utrzymać na dłuższą metę takiej polityki, jaka nie

jest po myśli większości narodu. Dlatego też rząd uważa, że zarówno dla dobra Holandii jak Indonezji należy stworzyć jednolite państwo obejmujące Holandię, Indonezję i Curaçao, przy czym każdy kraj rządzący się wewnątrznie sam. Rzeczpospolita indonezyjska będzie posiadała przedstawicielstwo narodowe o silnej większości indonezyjskiej, w której reprezentowane będą wszystkie odcienie polityczne. Na czele rządu będzie stał przedstawiciel korony. Na czele państwa będzie ustanowiona rada gabinetowa złożona z ministrów reprezentujących różne stronnictwa. Z chwilą

wejścia w życie nowej konstytucji Holandia zażąda przyjęcia Indonezji do ONZ. Konstytucja ta przewiduje, czy chce trwać w wspólnocie współpracy z Holandią na podstawie całkowitej niezależności.

LONDYN, (AFP). W krótkim przemówieniu min. Bevin zbija argumenty Wyszyńskiego zwłaszcza na temat ambasadora Clark Kerra i stwierdza, że rozwiązanie zagadnienia Indonezji należy przede wszystkim do Holandii oraz, że nie może zgodzić się z zarzutem, jakoby obecność wojsk brytyjskich w Indonezji zagrażała sprawie pokoju.

Lud Warszawy żąda śmierci norymberskich przestępców

WARSZAWA, (PAP). Wielka sala posiedzeń Krajowej Rady Narodowej w Warszawie przybrała w niedzielę dnia 10 lutego 1946 r. obywatelski wygląd. Warszawski świat pracy wypełnił szczerze widownię, by uczesnić w wiecu zorganizowanym przez warszawską Radę Związków Zawodowych, celem przedstawienia szerokiemu ogółowi postulatów i zasadniczych wytycznych polityki związków zawodowych na 10 aktualnej sytuacji. Delegacje robotniczych partii politycznych i poszczególnych związków zawodowych sławiły się gromadnie ze swymi sztandarami. Pierwszy zabiera głos przedstawiciel KCZZ ob. Witaszewski, omawiając sytuację gospodarczą i polityczną.

Nawiązując do znanego oświadczenia przedstawiciela Urugwaju w ONZ w sprawie zbrodniarzy norymberskich - ob. Witaszewski sądzi, że proletariarj Warszawy winien zabrać w tej sprawie głos i powiedzieć mocnym głosem: Żądamy kary śmierci.

Przypominając powzięte uchwały, ob. Witaszewski stwierdza szereg osiągnięć, m. in. przetrwanie szkieletu ubezpieczeniowych na pracodawców.

To była zdobycz, jakiej nie potrafiły dotychczas osiągnąć organizacje: francuskie, angielskie i amerykańskie. Podniesiono sprawę uposażenia pracowników państwowych i samorządowych, zażądaliśmy chleba jednogodzinowego 80 proc. i to zostało wprowadzone

w życie. Jest jeszcze cały szereg innych spraw, które znalazły rozwiązanie w drodze dekretów. Podnieśliśmy również sprawę sądów doradczych.

Wśród postulatów mówca wymienił żądanie obozów pracy. „Chcemy widzieć szabrowników przy rozbiórce w Warszawie na przymusowych robotach”.

Drugim z kolei mówcą był tow. Rusinek, sekretarz generalny KCZZ. Przy żywiołowej akłamacji uczestników wiecu, tow. Rusinek rozprawił się z poczynaniami rozmaitych spekulantów i wyżyłkaczy, którzy chcą stworzyć sobie wygodne bytowanie. Piętnując dysproporcję panującą między stopą życiową tych, którzy pracują i tych, którzy spekulują, mówca oświadczył, że klasa robotnicza udzieli rządowi pełnego poparcia w akcji przeciwko spekulantom i paskarzom.

Mówca scharakteryzował postulat płac i przydziałów, wysuwane obecnie przez KCZZ, jako jeden z fragmentów dążenia do zapewnienia wolności i zadowolenia ludu pracującego w wolnej, niepodległej i demokratycznej Polsce.

Następnie zabrał głos ob. Sekorski, sekretarz KCZZ, przedstawiając zebrany postulat, jakie w tej chwili stoją przed masami pracującymi w Polsce: 1) zahamowanie wzrostu cen i ich regulacja, 2) uregulowanie i podwyższenie płac, 3) zrędkowanie przerostu aparatu biurokratycznego, 4) dostarczanie masom pracującym stale i regularnie produktów żywnościowych, 5) przyspieszenie dostawy zboża UNRRA poprzez wzmoczenie wydajności pracy robotników portowych, 6) pomoc chłopom w zdawaniu świadczeń rzeczowych, 7) kontrola społeczna nad urzędami aprowizacyjnymi na wszystkich szczeblach, 8) walka z kradzieżą i korupcją, 9) usunięcie elementów reakcyjnych z aparatu rozdzielczego, 10) kontrola spółdzielczości, 11) racjonalne wykorzystanie funduszu aprowizacyjnego, 12) zmieszenie przydziałów dodatkowych i przydzielenie ich tylko robotnikom pracującym w specjalnych, szkodliwych dla zdrowia warunkach.

Imieniem Warszawskiej Rady Związków Zawodowych przemówił ob. Sekołowski. Mówca poruszył sprawę mieszkaniową robotników,

domagając się w ich imieniu wprowadzenia przedstawiciela związku zawodowego do każdego urzędu kwaterekowego i przekazania pomieszczeń wszystkich lokali nocnych i restauracji na spółdzielnie i stołówki robotnicze.

Wiec robotniczej Warszawy, przyjęł jednogłośnie następującą rezolucję: „Robotnicy i pracownicy m. st. Warszawy, zebrani na zgromadzeniu świata pracy w dniu 10.2.46 r. z oburzeniem piętnują próbkarską kampanię zamaskowanych i jawnych faszystów, dążących do uwolnienia morderców hitlerowskich, stojących dziś przed sądem w Norymberdze.

Lud Warszawy domaga się kary śmierci dla stojących przed sądem norymberskim niemieckich faszystów. Lud Warszawy domaga się, by masy pracujące tych państw, które jeszcze utrzymują stosunki dyplomatyczne z faszystowską Hiszpanią - zażądały od swoich rządów ich zerwania.

Lud Warszawy domaga się, by kapitałiści Anglii i Ameryki przeszli finansować polskich zabójców spod znaku Andersa i NSZ, którzy mordują robotników, inteligentów i terroryzują spokojną ludność.

Faszystowskich bandytów w Norymberdze powiesić!

Posiedzenie konsulty włoskiej

RZYM (PAP). W poniedziałek, 11 lutego nastąpi otwarcie sesji konsulty włoskiej. Do obrad konsulty przywiązuje się dużą wagę, ponieważ ma ona zdecydować o terminie wyborów.

Międzynarodowa Organizacja Apropowizacyjna

LONDYN (PAP). Komitet wykonawczy brytyjskiej niezależnej partii pracy wydał deklarację, żądającą utworzenia międzynarodowej organizacji aprowizacyjnej obejmującej również UNRRA. Zadaniem tej organizacji będzie opracowanie planu zaradzenia katastrofalnej sytuacji żywnościowej w Europie.

Holandia uznaje prawa Indonezji

LONDYN (PAP). Agencja Reutersa donosi z Batawii, iż przed spotkaniem z premierem Jawajskim Sultan Sjahrir, gubernator holenderskich Indii Wschodnich dr. Van Meek oświadczył na konferencji prasowej, że deklaracja rządu holenderskiego stanowi zapoczątkowanie nowego stosunku Holandii do Indonezji. Deklaracja ta uznaje w pełni prawo Indonezji do samostanowienia i zapewnia swobody demokra-

tyczne. Po okresie przejściowym, koniecznym dla odbudowy gospodarki kraju, Indonezja będzie miała prawo zdecydować o swej przyszłości politycznej. Wydany przez ambasadę brytyjską oficjalny komunikat o pierwszym spotkaniu przedstawicieli Clark Kerra, stwierdza, iż obie strony porozumiały się co do publikowania przebiegu posiedzeń. Następne posiedzenie odbędzie się w najbliższej przyszłości.

Czy blok wyborczy?

WARSZAWA, (SAP). W sobotę i w niedzielę obradował CKW PSL. Przedmiotem obrad była sprawa bloku wyborczego. W kołach zbliżonych do NKW PSL spodziewają się, że w poniedziałek ogłoszony zostanie komunikat o wyniku obrad.

Pracy obradował w niedzielę nad zasadniczymi sprawami politycznymi. W wyniku obrad jak się dowiaduje, agencja SAP władze stronnictwa mają sprzeciwować swe stanowisko wobec zagadnień związanych z wyborami. Obrady przeciągały się do późnego wieczora.

Z ostatniej chwili

Wezbrane wody zalewują Morawy i Słowację

PRAGA, (AFP). Powódź przybrała rozmiary katastrofalne na całych Morawach i w Słowacji. Dziesiątki mostów zostało zerwanych i wiele dróg

odciętych. Na Morawach kilka torów kolejowych stoi pod wodą. Miasto Zamberk zostało zalane wskutek przetrwania tany.

Blok komunistów i bezpartyjnych ZSRR

Generalissimus Stalin mówi

Agencja PAP donosi, że w dniu 9 lutego b.r. na zgromadzeniu Przedwyborczym w sali Teatru Wielkiego w Moskwie, Generalissimus Stalin wygłosił następujące przemówienie:

„Towarzysze! Od czasu ostatnich wyborów do Rady Najwyższej minęło 8 lat. Był to okres bogaty w decydujące zdarzenia. Pierwsze 4 lata, to okres intensywnej pracy obywateli radzieckich nad realizacją Trzeciej Pięciolatki; następne 4 lata to okres zmagania wojennych z agresorami niemieckim i japońskim, to okres drugiej wojny światowej. Nie ulega wątpliwości, że wojna jest zasadniczym wydarzeniem minionego okresu. Niesłuszne byłoby mniemanie, że druga wojna światowa wybuchła przypadkowo, lub też jako następstwo błędów rządów stanu, choć niewątpliwie

błędy takie popełniono. W rzeczywistości wojna wybuchła jako nieunikniony czynnik rozwoju światowych sił ekonomicznych i politycznych na płaszczyźnie współczesnego nowopolitycznego kapitalizmu.

Prawdopodobnie dałoby się uniknąć katastrofy wojennej, gdyby istniała możliwość dokonywania systematycznie podziału surowców i rynków zbytu, między poszczególnymi krajami, proporcjonalnie do ich gospodarczego znaczenia w drodze pokojowego porozumienia.

Druga wojna światowa, skierowana przeciwko państwom osi, w odróżnieniu od pierwszej, nabrała od początku charakteru wojny antyfaszystowskiej i wolnościowej, której celem między innymi było także odzyskanie swobód demokratycznych.

I braterskiej współpracy między narodami naszego państwa.

Nasze zwycięstwo oznacza, że zwyciężyły radzieckie siły zbrojne, że Armia Czerwona w bohaterski sposób sprostała wszystkim trudom wojny, doszczętnie rozgromiła armie naszych wrogów i wyszła z wojny zwycięsko.

Wojna udowodniła, że Armia Czerwona jest nie „kolosem na glinianych nogach”, a współczesną armią pierwszej klasy, uzbrojoną w nowoczesną broń, posiadającą doświadczonych dowódców i wy-

sokie moralne bojowe walory.

Byłoby błędem sądzić, że można osiągnąć historyczne zwycięstwo tych rozmiarów bez uprzedniego przygotowania całego kraju do aktywnej obrony. Niemniej błędnym byłoby przypisać, że tak-
kie przygotowanie można osiągnąć w krótkim czasie, w ciągu jakichś 3 lub 4 lat. Jeszcze większym błędem byłoby twierdzenie, że osiągnęliśmy zwycięstwo jedynie dzięki odwadze naszych wojsk.

wyborców. W walce wyborczej partia komunistyczna nie występuje sama, idzie ona do wyborów w bloku z bezpartyjnym.

Różnica między nimi jest tylko taka, że jedni są członkami partii, a drudzy nie. Ale jest to różnica formalna. Ważny jest fakt, że jedni i drudzy pracują dla wspólnej sprawy. Dlatego też blok, komunistów i bezpartyjnych jest sprawą słuszną i uzasadnioną życiowo.

Decydująca rola koalicji

Przystąpienie Związku Radzieckiego do wojny przeciwko państwom osi mogło jedynie wzmocnić rzeczywistość antyfaszystowską i wolnościową charakter drugiej wojny światowej. Na tym gruncie powstała właściwie antyfaszystowska koalicja Związku Radzieckiego, USA, Wielkiej Brytanii i innych miłujących wolność narodów, która odegrała decydującą rolę w dziejach rozbrojenia osi.

Dzisiaj niemal wszyscy zgadzają

się z tym, że wojna oczywiście nie była i nie mogła być przypadkiem w życiu narodów, że przekształcała się ona w istocie w wojnę narodów o swe istnienie i że właśnie dlatego nie mogła być krótkotrwałą i błyskawiczną.

Jakie są rezultaty wojny? Zasadniczy rezultat, z którego wynikały wszystkie następne, polega na tym, że w wyniku wojny wróg został pokonany, a my wespół z naszymi sprzymierzeńcami ustaliliśmy się zwycięzcy.

Zwycięstwo radzieckiego ustroju

Zwycięstwo nasze oznacza przede wszystkim, że zwyciężył nasz radziecki ustrój społeczny, że radziecki ustrój społeczny z powodzeniem przeszedł próbę w ogniu wojny i w pełni udowodnił swoją zdolność życiową. Wiadomo, że w prasie zagranicznej niejednokrotnie wysuwano twierdzenia, iż radziecki ustrój społeczny jest „ryzykownym eksperymentem” skazanym na zagładę, że ustrój radziecki jest domkiem z kart nie opartym na mocnych fundamentach, że ustrój radziecki jest narzucony narodowi przez organy czeki, że starczy lekkiego pchnięcia z zewnątrz, aby ten domek z kart rozsypał się.

Wojna udowodniła, że opinia prasy zagranicznej była bezpodstawna. Wojna wykazała, że ra-

dziecki ustrój społeczny jest prawdziwie narodowy, że wziął on swój początek z istotnej treści narodu i cieszy się jego potężnym poparciem, że radziecki ustrój społeczny jest w pełni zdolny do życia i trwałą formą organizacji społeczeństwa.

Wojna udowodniła, że radziecki wielonarodowy ustrój państwa wy z powodzeniem wytrzymał próbę, jeszcze bardziej w czasie wojny umocnił się, okazał się w pełni zdolnym do życia ustrojem społecznym. Ponieważ nasze wielonarodowe państwo wyrosło nie na glebie burżuazyjnej, gdzie krzewi się uczucia nienawiści, ale na zasadach radzieckich, które przeciwnie, pogłębiają uczucia przyjaźni

Antyfaszyści paryscy demonstrują przeciwko gen. Franco

PARYŻ (PAP). Z okazji rocznicy strajku powszechnego w Paryżu, będącego wyrazem protestu narodu francuskiego przeciwko zamachom faszystów na swobody demokratyczne, odbyła się w dniu 10 lutego bm. w Paryżu wielka demonstracja, w której brał udział m. in. jeńcy wojenni, byli więźniowie polityczni, członkowie ruchu oporu oraz członkowie związków zawodowych, partii politycznych i organizacji młodzie-

żowych. Na Placu Republiki przemawiał do zebranych jako przedstawiciel rządu wicepremier Thorez. Komuniści i socjaliści wnosili okrzyki: „Niech żyje jedność”. Kiedy na placu zjawiła się delegacja republikańskiej Hiszpanii, wiceprezydent przekształcił się w wielką demonstrację przeciwko reżimowi generała Franco. Zebrani wznosili okrzyki, żądające zerwania stosunków z faszystowskim rządem hiszpańskim.

Napad na attaché polskiego w Rzymie

RZYM (PAP). W czasie zwiedzania w towarzystwie 4 wyższych oficerów brytyjskich obozu w Bartettu, gdzie przebywają deportowani obywatele polscy, attaché ambasady R. P. w Rzymie, Tadeusz Merwinowicz, został napadnięty i pobity przez bojówkę zorganizowaną

przez żołnierzy 2-go korpusu. Przedstawiciel ambasady polskiej zaproszony przed podkomisję dla spraw wysiedleńców przy komisji alianckiej miał nawiązać kontakt z komendą obozową i zbadać warunki, w jakich znajdują się deportowani.

Stara i nowa Rosja

Bez odwagi oczywiście nie sposób osiągnąć zwycięstwa, lecz nie wystarczy sama odwaga, by pokonać wroga, posiadającego liczną armię, pierwszorzędną uzbrojenie, dobrze wyszkolone kadry oficerskie i doskonale zorganizowane zaopatrzenie. Dla przygotowania tego wspaniałego dzieła trzeba było realizować trzy pięcioletnie plany rozwoju gospodarki narodowej. Właśnie te trzy pięciolatki pomogły nam stworzyć te materialne możliwości.

W poprzedniu pierwszej wojny światowej, wyprodukowano 4 miliony ton żelaza, 4 miliony ton stali, 29 milionów ton węgla, 9 milionów ton ropy naftowej, 21 milionów ton ziarna, 740 tys. ton bawełny. To była podstawa gospodarcza starej Rosji do wykorzystania dla celów prowadzenia wojny. W roku 1940 w naszym kraju wyprodukowano 15 milionów ton żelaza, t.j. prawie cztery razy więcej, niż w roku 1913, 18 milionów 300 tys. ton stali — 4,6 razy więcej niż w roku 1913, 166 mld. ton węgla — 5,5 razy więcej niż w roku 1913, 31 milionów ton ropy naftowej — 3,5 razy więcej niż w roku 1913, 38 milionów 300 tysięcy ton ziarna, — t.j. o 17 milionów ton więcej niż w roku 1913, 2 miliony 700 tysięcy ton bawełny, to jest 3,5 razy więcej niż w roku 1913. Takie były materialne środki naszego kraju, z którymi przystąpił do drugiej wojny światowej Związek Radziecki.

Znaną jest rzecz, że nasz prze-

mysł czołgowy w ciągu ostatnich trzech lat wojny wypuszczał przeciętnie rocznie 30.000 czołgów, samochodów, samochodów pancernych. Wiadomo także, że nasz przemysł lotniczy w tym samym okresie wypuszczał rocznie 40 tys. samolotów. Również wiadomo, że nasz przemysł artyleryjski produkował w tym okresie rocznie 120.000 dział różnego kalibru. Około 450 tys. ręcznych i ciężkich karabinów maszynowych, ponad 3.000.000 karabinów i około 2.000.000 automatów. I wreszcie wiadome jest, że nasz przemysł wojenny w latach 1942—1944 produkował w ciągu roku przeciętnie około 100.000 miotaczy min. Rozumie się, że równolegle z tym produkowano odpowiednią ilość pocisków karabinowych. Znaną jest rzecz, że na przykład w jednym tylko roku 1944 wyprodukowano ponad 240.000.000 pocisków, bomb i min oraz 7 miliardów 400 milionów pocisków karabinowych.

Tak w ogólnych zarysach przedstawia się problem zaopatrzenia Armii Czerwonej w broń i amunicję. Obraz ten różni się zasadniczo od stanu, w jakim się znajdowało zaopatrzenie naszej armii w okresie pierwszej wojny światowej.

Jeżeli chodzi o zaopatrzenie Armii Czerwonej w żywność i umundurowanie, to wiadome jest, że front nie tylko nie cierpiał na niedostatek, lecz posiadał nawet niezbędne rezerwy.

Zniesiemy system kartkowy

Tak przedstawiała się działalność partii komunistycznej naszego kraju w okresie poprzedzającym wojnę i w czasie jej trwania. Teraz jeszcze parę słów o planach partii komunistycznej na najbliższą przyszłość. Wiadomo, że ten program jest zawarty w nowym planie pięcioletnim, który ma być zatwierdzony w najbliższym czasie. Główne zadanie nowego planu pięcioletniego polega na tym, by odbudować obszary, które najbardziej ucierpiały na skutek wojny, podnieść poziom produkcji przemysłowej do poziomu przedwojennego, a następnie możliwie przekroczyć ten poziom. W najbliższym czasie zostanie zniesiony system kartkowy i specjalną uwagę zwróci się na zwiększenie produkcji artykułów codziennego użytku, na

podniesienie poziomu życiowego mas pracujących przez stopniową obniżkę cen na wszystkie towary oraz na budowę różnego rodzaju instytucji naukowo-badawczych, które pozwolą nauce na rozwinięcie swych możliwości. Musimy dojść do tego, aby nasz przemysł mógł wyrobić rocznie około 50.000.000 ton żelaza, około 60.000.000 ton stali, około 500.000.000 ton węgla, około 60.000.000 ton ropy naftowej. Tylko spełniając ten warunek możemy być przekonani, że nasza ojczyzna będzie zabezpieczona przed wszelkimi niespodziankami. Na wykonanie tego trzeba będzie około trzech nowych pięcioletek, jeżeli nie więcej. Lecz dzieła tego dokonać można i myślnie powinni go dokonać.

Wynik wyborów—wyrokiem wyborców

Uważam, że kampania wyborcza jest sądem wyborców nad partią komunistyczną jako nad partią rządzącą. Wynik tych wyborów będzie wyrokiem wybor-

ców. Nie wiele by była warta partia komunistyczna naszego kraju gdyby obawiała się krytyki i kontroli. Partia komunistyczna jest gotowa przyjąć wyrok

Na marginesie

Nie będziemy nieczyim narzędziem

W jednym z ostatnich numerów „Odrodzenia” zastanawia się Konstanty Grzybowski nad szeregiem „spraw ważnych na codzień”, rozpatrując m. in. rolę katolicyzmu w dziejach Polski. Na zapytanie „co dał Polsce katolicyzm, za nadbudowę jakiej polityki polskiej służył?”, odpowiada autor artykułu takimi stwierdzeniami historycznymi:

„Zdaje się, iż nie będzie przesadą twierdzenie, że Polska była narzędziem katolicyzmu, że katolicyzm nigdy u nas nie służył celom polskim. Nie odegrał nigdy roli obrońcy przed imperializmem niemieckim, a stwarzał jedynie sztuczną solidarność interesów pewnych czynników polskich i „świętego cesarstwa rzymskiego niemieckiego narodu” — ściśle mówiąc czynił pewne czynności polskie narzędziem tych interesów... Katolicyzm stał się siłą polityczną tylko w tych narodach, którym coś dał tu, na ziemi — jak Francja, czy Hiszpania, czy nawet Niemcy”.

Te rekapitulacje historyczne są bardzo na czasie w dzisiejszej dobie.

Ale powie zapewne niejeden, że cytowane tu poglądy są stronnicze, że autor artykułu w demokratycznym „Odrodzeniu” powoduje się niechęcią i uprzedzeniem w stosunku do Kościoła katolickiego.

Zuróbyśmy się zatem w inną stronę, do niepodważanego o radykalizm i lewicowość pisarza, którego autorzytet w oczach pewnych odłamów opinii polskiej nie podlega wątpliwościom i kwestionowaniu.

W wydawnictwie zbiorowym p. r. „Dziesięciolecie Przeglądu Wszepolskiego” pisał Roman Dmowski: „W dziejach naszej części świata polityka Kościoła często błędziła, usiłując przeciwstawić się prawowitemu państwu i narodowej idei, lub sprowadzając je z właściwej drogi dla celów swojej organizacji... Duchowieństwo zanadto rzymskie, moralnie zbyt ciężące na zewnątrz narodu, zbyt obojętne było na sprawy narodowe, na obowiązki obywatelskie. Wina za to spada na politykę kościelną i na miejscowe duchowieństwo, które tyle zrobiło usiłowań, aby państwo i narodową ideę zupełnie podporządkować widokom Kościoła i tem przyczyniło się do dezorganizowania instynktów narodowych”.

Podając i komentując cytowane wyżej opinie, dalecy jesteśmy od zamiaru atakowania wiary i religii w ogóle, od niemądrej i niemoralnej chęci obrażania czyichkolwiek uczuć religijnych. Lecz oddając Bogu co boskiego, nie możemy pozwolić na „dezorganizowanie instynktów narodowych”, na tworzenie z Polski — ekspozytury obcych — a nawet sprzecznych z naszymi interesów. B.

Rozbrojenie czy uzbrojenie

Świadomość konieczności rozbrojenia Niemiec po pierwszej wojnie światowej istniała niewątpliwie wśród narodów zwyciężczych i znalazła wyraz w odpowiednich klauzulach Traktatu Wersalskiego. Niestety, jak wykazała wkrótce praktyka, klauzule te były bardzo niedostateczne, zaś ich realizacji nie przeprowadzono z należytą tą sprawę energią. Skutki tej potowiczości spadły na świat w niewiele lat później potwornym brzemieniem krwi i zniszczenia.

Traktat Wersalski przewidywał utrzymanie armii niemieckiej w liczbie zaledwie 100.000 ludzi, przy czym służyć w niej mieli jedynie

zawodowi wojskowi, zaciągnięci na 12 lat. Ale już w r. 1920 stan armii niemieckiej wynosił ok. 500.000 ludzi, nie licząc 60.000 „policjantów”, oraz paruset tysięcy żołnierzy i oficerów, zorganizowanych w t. zw. wolnych korpusach celem zwalczania „wrogów wewnętrznych”. Tymi „wrogami wewnętrznymi” byli, oczywiście, socjaliści, komuniści, demokraci wszelkiego autoramentu i w ogóle cały ustrój republiki weimarskiej.

Na pierwszy rzut oka dziwnym się musi wydać, w jaki to sposób — mimo obecności w Berlinie międzysojuszniczej Wojskowej Komisji Kontroli — tak szybko mogła wzra-

stać i odradzać się armia niemiecka. Niestety, Komisja ta, obdarzona teoretycznie bardzo szerokimi uprawnieniami, nie mogła uczynić z nich właściwego użytku w praktyce. Pomimo republikańskich pozorów, rządziły nadal w Niemczech, a zwłaszcza w Ministerstwie Reichswehry, żywioły reakcyjno-militarystyczne, które czyniły wszystko co możliwe, aby pracę Komisji utrudniać, hamować i sprawadzać do fijski.

Dowódca Reichswehry, wilhelmski gen. von Seeckt potrafił prowadzić swą działalność w ten sposób, iż rzekome ośrodki demobilizacji wojsk niemieckich przekształ-

cały się faktycznie w komendy uzupełnień i obozy przeszkoleniowe. Zamiast demobilizacji, odbywała się mobilizacja, tworzenie kadr, wzmacnianie i rozbudowa nadszarpniętego w latach 1914—1918 potencjału wojennego Niemiec. Aby upozorować potrzeby utrzymywania silnych oddziałów wojskowych, czynniki polityczne nie cofały się nawet przed prowokacją. Tak np. w czasie puczu Kappa w r. 1920 sfingowano „rewolucję komunistyczną” w Zagłębiu Ruhry i — strasząc aliantów „bolszewizacją Europy” — wysłano tam kilkudziesięć tysięcy żołnierzy, którzy rozprawiali się krwawo

i bezlitośnie z ludnością robotniczą Zagłębia.

Działalność Komisji Rozbrojenowej utrudniana była zresztą nie tylko ze strony reakcji niemieckiej, zachowującej się z właściwą jej bezczelnością i tupetem. Jeszcze bardziej tragicznym w skutkach okazał się fakt, że — tak jak to obserwowaliśmy i dzisiaj — pokonani Niemcy znaleźli licznych „obronców” wśród konserwatystów angielskich i germanofiliów kół Europy. Ilekroć Komisja Kontroli zabierała się do podjęcia ostrzejszych środków w stosunku do machinacji militarnych niemieckich, w brytyjskiej Izbie Gmin sypały się „interpelacje” protestujące, zalecające naderżnięcie Niemców, w imię naprawy stosunków brytyjsko-niemieckich. W tych warunkach Komisja miała ręce skrepowane, generalowie niemieccy coraz butniej podnosili głowy, a rezultat był taki, że poweralska 100-tysięczna armia stała się właściwie oficerską i podoficerską kadra, gotową do wchłonięcia milionowych zastępów żołnierskich.

Jeden z b. członków Komisji Rozbrojenowej, angielski generał S. H. Morgan, opisując w wydanej niedawno książce „Historię rozbrojenia Niemiec i ich ponownego uzbrojenia”, dochodzi do wniosku, że „narod niemiecki jest sztuczny i dwóm pruskim armii... poczty był w wojnie i wychowany na agresji...” A dalej twierdzi Morgan, że to nie hitlerizm — wbrew pozorom opowiadał niemiecki korpus oficerski, lecz — naodwrot — niemiecki korpus oficerski, ze swego ducha i tradycji, dla swoich interesów i celów, stworzył hitlerizm. Z całkowitą szlachetnością charakteryzuje gen. Morgan oficerów niemieckich jako brutalnych i pyszałków, pozbawionych elementarnej moralności, a ich podstępności i katechizmy wojskowej nazywa „kodeksem barbarzyństwa”.

Historia niedokonanego po tamtej wojnie rozbrojenia Niemiec ma w dziejach dobie poważne znaczenie ostrzegawcze. Prawda, pomiędzy rokiem 1918 a 1945 nie da się przeprowadzić analogii całkowitej. Pomijając już kwestię odmiennego układu sił politycznych w świecie (ZSRR i Stany Zjednoczone jako protagoniści polityki międzynarodowej), trzeba zauważyć, że umowa poczdamska nie przewiduje w ogóle istnienia jakiegokolwiek armii niemieckiej, czyli odbiera Niemcom formalną możliwość tworzenia kadrowych zaczątków wojskowych, które by się mogły rozrastać stopniowo do groźnej dla pokoju świata potęgi. Ale i dzisiaj nie brak w Anglii hitlerowskich „opiekunów”, pragnących — tak jak ich poprzednicy sprzed lat dwudziestu kilku — „nie drażnić Niemców”. Ci „opiekunowie”, dla wiadomych celów, i dziś wymachują straszakiem „bolszewizacji Europy”, a środek zapobiegawczy przeciwko temu rzekomemu niebezpieczeństwu upatrują w polityce łagodności i tolerancji wobec Niemiec, w polityce nieosłabienia ich w sposób zbyt dotkliwy. Nie potrzeba dodawać, jak skwapliwie idą Niemcy naprzeciw wszelkim tego rodzaju tendencjom, jakie plany i nadzieje z nimi wiążą.

Toteż nie wydaje nam się właściwe ani przeczne tworzenie i uzbrajanie przez władze alianckie wielotysięcznych korpusów „policyjnych” na terenach zachodnich Niemiec. Hitlerowskie drożdże jeszcze nie zwietrzały i nie utraciły swej aktywności; na tych drożdżach korpusy „policyjne” szybko urosnąć mogą do rozmiarów — armii. I byli byśmy znów mądrzy po szkodziu.

BRONISŁAW DARSKI

Ze Sportu

Triumf łódzkich bokserów Zwyciężyli Warszawę 9:7

Oczekiwany z wielkim zainteresowaniem mecz reprezentacji Łodzi z ósemką warszawską zakończył się zasłużonym choć nieznaczny zwycięstwem gospodarzy. Jeżeli się weźmie pod uwagę, iż przed trzema tygodniami ŁKS pokonał w drugocym stopniu s. b. mistrza Polski — poenańską Wartę, to śmiało można stwierdzić, iż ostatni sukces czyni z Łodzi najsilniejszy ośrodek bokserów.

Bokserzy łódzcy, poza Jaskółą, walczącym niżej swej normalnej formy i zawsze niepewnym Kowalskim, przedstawiali wyrównany na ogół zespół, którego największym atutem jest młodość. Zarówno bowiem nieprzekonywujące zwycięstwo Małeckiego, wysłużonego weterana „Polonii” jak i problematyczny remis Sobkowiaka, przyniosły — Warszawie punkty w wagach, w których barw łódzkich bronili zawodnicy młodzi, przed wojną niemal niezani.

Na czoło wybił się tym razem Czamecki. Startując w wyższej kategorii stoczył najpiękniejszą walkę dnia z Sobkowiakiem. Gdyby na Warszawianinie nie ciążyły opinie niegodziwego „repa”, europejskiej niegdyś klasy zawodnika, co w znacznym stopniu zaważyło na opinii pp. punktowych, zwycięstwo przyznano by bez wątpliwości Łodzianinowi.

Po równej na ogół walce w pierwszych dwu startach, trzecie było wyraźnie dla Czameckiego. Sobkowiak zaprezentował się z najlepszej strony, wyrównując braki kondycyjne wieloletnią rutyną.

Kamiński w muszce wygrał pewnie, w trzeciej rundzie jego przeciwnik był bliski nokautu. Zwycięża b. wysoko na punkty Kamiński.

W kategorii — walka Czameckiego z Sobkowiakiem zakończyła się remisem. Werdykt sędziowski wywołuje długotrwałe protesty.

Walka w wadze piórkowej odbyła się pod znakiem żywiołowych ataków Małeckiego, które od drugiej rundy, pod wpływem soczystych konr Mazura słabną. W trzecim starciu Łodzianin przechodzi do ataku i uzyskuje nieznaczny przewagę. Zwycięstwo Małeckiego przyjmuje widownia przeciętymi gwizdami.

Lukasiewicz zwyciężył w kategorii bezapelacyjnie Kowalewskiego, który po serii w drugiej rundzie stracił serce do walki.

W półśredniej Olejnik lapie

pod koniec i rundy nieźle broniącego się Więca i tu obrabia go niezmordowanie. Sędzia ringowy nie słyszy gongu przedłużając walkę o wiele sekund. Do drugiego startu Warszawianin już nie stanął.

Kolosiński w pierwszej rundzie bada Szczapińskiego, któremu w zwanym udaje się odwzajemnić kilkoma prawnymi sierpami. W drugiej rundzie „kolka” przechodzi do generalnego ataku bijąc z obydwu rak. Na 15 sekund przed końcem startu Szczapiński poddaje się.

Jaskóła w drugiej rundzie ładuje kupa na ring, ale gong ratuje go od k.o. Walka brydka

na niskim poziomie kończy się wysokim zwycięstwem Jaskóły.

Drabkowski stawiał Niewadziłowi dzielnie czoło przez trzy rundy, wykazując zdumiewającą odporność na ciosy. W drugiej rundzie Drabkowski idzie na deskę, ale przed „3” ratuje go gong. W trzeciej Warszawianin siada 3 razy, ale i Niewadził jest już wycofany szybkim tempem walki i gradem ciosów, którymi zasypał przeciwnika, Zwycięstwo Łodzianina b. wysokie.

Walkom w ringu asystował p. Klimczak. Na punkty sędziowali pp. Pasturczak W-wa, Kerdasz (Łódź) i Kowalski (Poznań). Widzów ponad 2.500. (K)

Co przyniosła niedziela?

Niedziela sportowa stała, jak ubiegłe, przede wszystkim pod znakiem boksu.

Największą uwagę zwracał na siebie mecz łódzki, gdzie do walki stanęła reprezentacja Łodzi i Warszawy. Po ostatnim zwycięstwie ŁKS nad Wartą i obecnym nowym sukcesie Łodzi nad Warszawą, uważać należy miasto nasze w chwili obecnej za czołowy ośrodek pięściarstwa Polski.

Wobec szeregu niepowodzeń Łodzi na innych polach sportowych fakt ten notujemy z pełnym zadowoleniem, tym bardziej, że chodzi o dziedzinę tak ważną i popularną jak boks.

Poza Łodzią walczyło w Bydgoszczy Pomorze ze Śląskiem. Wynik 10:6 dla Pomorza. Ponieważ Śląsk przegrał kilka dni temu z Gdańskiem,

nie może on w tej chwili pretendować do wyższego miejsca w ogólnej hierarchii.

Poza tym mieliśmy w Łodzi turniej piłki ręcznej z udziałem słynnego KKS. Niestety poznaczony nie przyjechali w najsilniejszym składzie, co w znacznym stopniu osłabiło atrakcyjność ich występów. Zresztą mogą się usprawiedliwić tym, że to, co im było wystarczyło na pokonanie Łodzi.

Mianowanie dyrektora PUFW oraz prezydium Państwowej Rady WF i

PW pchnęło organizację sportu polskiego o poważny krok naprzód.

Spodziewać się należy, że teraz sprawy ostatecznego uregulowania najpilniejszych zagadnień z dziedziny wychowania fizycznego postępują w szybszym tempie.

W końcu wypadłoby zanotować jeszcze, że oziębnienie się temperatury umożliwiło wyzyskanie toru hokejowego ŁKS, który niestety, w roku bieżącym nie miał możliwości wykazania w całej pełni swej użyteczności.

Drugie zwycięstwo KKS

Nad drugim dniem turnieju TUR-u zaciągnął mecz bokserki Łodzi z Warszawą. Szereg zawodników wolało przespacerować się

do hali Wimpy, niż spełnić swój obowiązek. W rezultacie zaszła konieczność przeprowadzenia małych zmian w programie.

W siatkówce żeńskiej TUR po zaciętej walce pokonał Międzyszkolny Klub Sportowy 2:1. W siatkówce żeńskiej zabrakło kilku graczy ŁKS wobec czego rozegrano mecz trójkami, który TUR wygrał w stosunku 2:0.

Z zainteresowaniem oczekiwano naturalnie spotkania Kolejarzy poznańskich z TUR-em w Koszycówce. Jak było do przewidzenia Kolejarzy wygrali. Grali oni lepiej i pewniej, niż w sobotę, to też wynik brzmiał 39:19 (20:11).

ŚLĄSK OTRZYMAŁ HALĘ SPORTOWĄ

Śląsk otrzymał wspaniałą halę sportową na 20.000 widzów. Chodzi o halę powystawową, którą Miejska Rada Narodowa Katowic na wniosek znane go sportowca ob. Alfusa oddała do użytku sportu przeznaczając równocześnie 300.000 zł na jej wyremontowanie.

O hali trudno nam pisać bez gorczy, gdyż trudno przeboleć stratę, jaką ponieśliśmy w Łodzi bez realnych widoków na szybkie jej powstanie.

Kraków Katowice czy Warszawa siedzibą PZPN

W najbliższą sobotę i niedzielę obradować będzie w Warszawie walne zgromadzenie Polskiego Związku Piłki Nożnej, który jest bezsprzecznie czołowym polskim związkiem sportowym.

Głównym punktem obrad będzie sprawa siedziby PZPN, który przewidywano przeniesiony został do Krakowa. Referendum przeprowadzone przed kilkoma tygodniami wykazało, że większość okręgów jest nadal za utrzymaniem PZPN w Krakowie, tymczasem jednak Śląsk postawił wniosek o przeniesienie siedziby do Katowic.

Propozycja Śląska spotkała się na ogół z małym przychylnym przyjęciem. Wobec tego jednak że dysponuje on bardzo wielką ilością głosów istniała możliwość, że przy dołączeniu się pewnej ilości dalszych okręgów sprawa zosta-

nie przesądziła na korzyść Śląska.

Tak wyglądała sytuacja do ostatnich dni. Obecnie jednak słychać, że z pewnych stron wywierany jest silny nacisk na przeniesienie Polskiego Związku Piłki Nożnej do Warszawy. Za tego rodzaju koncepcją jest podobno również świeżo mianowany dyrektor PUFW inż. T. Kuchar, który sprawuje dotychczas jeszcze mandat prezesa PZPN.

Nie ulega wątpliwości, że centralne władze sportowe powinny znajdować się w stolicy. Kwestią byłoby tylko, czy należy dzisiaj już przenieść je do Warszawy, gdzie niezawodne istnieje odpowiednie ku temu warunki. Nie chodzi naturalnie o pomieszczenia, które zawsze się znajdują, ale przede wszystkim o — ludzi.

Polski Związek Piłki Nożnej jest

instytucją zbyt poważną i agendy jego są zbyt wielkie, by można było zaisztwić je na kolanach. Nie ulega wątpliwości, że w roku bieżącym nastąpi dalsza rozbudowa najpopularniejszej nie tylko w Polsce gałęzi sportowej. PZPN ma za sobą wielką i piękną tradycję, to też będzie ona ciężką na nowych włodarzach i mimo to ją prowokować do porównań.

Jeśli Warszawa potrafi zaprezentować skład personalny, gwarantujący normalną i odpowiednią pracę, nie będzie powodów do odmówienia jej zaufania.

W każdym razie żyjemy nadzieją, że pierwsze normalne walne zgromadzenie odbędzie się w harmonii i bez zgrzytów, że w myśl zasad demokratycznych głosy większości akceptowane będą bez zalu i gorczy ze strony przeciwników.

II. II. w Łodzi

REPERTUAR TEATRÓW

TEATR WOJSKA POLSKIEGO

UL. Stefana Jaracza 27
Dziś grana z obryzaniem powo-

TEATR POWSZECHNY TUR

UL. 11 Listopada 27
Dziś i codziennie „Swierszcz za

TEATR KAMERALNY

DOMU ŻOŁNIERZA - Przejazd 34
Codziennie komedia w 3-ech aktach

TEATR „SIRENA” (Traugotta 1)

„Płecy”
TEATR „GONG” - „Rendez-

REPERTUAR KIN ŁÓDZKICH

ADRIA Marsz. Stalina (Główna Nr 1) - „Francja Wyzwolona”;
BALTYK (Narutowicza 20) „Kurhan

Polskie Radio-Łódź

na poniedziałek, 11. II. 46.
8.55. W-wa. 8.15 Program na dzia-

O jednolity ruch zawodowy

WARSZAWA, (PAP). W odpowie-
dzi na zapytanie Okręgowej Komisji

Komunikat między innymi stwier-
dza, że jedynym związkiem, który re-

Szachyści łódzcy organizują się

W celu zorganizowania i kze-
wienia życia szachowego na tere-

Zeby umożliwić Związkowi wy-
konanie jego zadań w roku bie-

Na podstawie tych zgłoszeń Kom-
itet zorganizuje w marcu rb. turnie-

Wytwórca Chemiczna
TEOFIL PALCZYŃSKI
Lódź, Nawrot 43, tel. 220-52
polecą
PASTY DO OBUWIA:
„PRIMALIN”
„ARGO”

OGŁOSZENIA DROBNE

Lekarze
Dr KOWALSKI MIECZYŚLAW
specjalista chorób weneryznych
i skórnych, powrócił i przyjmuje
Al. 1 Maja 5.
Dr med. SIENKO KSAWERY
(z Warszawy), specjalista chorób

wemu. Wobec powyższego plenum ko-
misji centralnej Związków/Zawodo-

Nowe władze
Zw. Dziennikarzy łódzkich

Wczoraj odbyło się walne zebranie
Zw. Zaw. Dziennikarzy R. P. Oddzia-

Nadmieniamy, że w Łodzi prze-
bywa znaczna ilość wybitnych

Akademickie międzynarodowe
obozu narciarskie

Z inicjatywy Centrali Akademic-
kich Związków Sportowych w Polsce

Dięki poparciu udzielonemu przez
Rząd, AZS jest w stanie umożliwić 400

Koszta pobytu wraz z przejazdem
wynoszą 700 zł. Studenti, którym zle

AZS zwraca się do wszystkich
członków i sympatyków o jaknajlicz-

rozbięcia jednolitego ruchu zawodowe-
go i że centralna komisja Związków

Wojewódzki Zjazd
NACZYTELI PPS
W dn. 18.2.1946 odbędzie się
pierwszy wojewódzki zjazd nau-

Z Partii

DZ. ŚRODMIESIECIE-PRAWA
Komitet dr. Prawa powiada-
nia swych członków, że powtór-

Wobec powyższego plenum ko-
misji centralnej Związków/Zawodo-

Podatek na PCK

WARSZAWA (PAP). Z dniem 1
marca br. bilety do teatrów w całym

REPATRIACJA OBYWATELI
SZWAJCARI

Polski Czerwony Krzyż zawiada-
mia, że wobec bliższej repatriacji oby-

Przed drugą wojewódzką konferencją
Organizacji młodzieży TUR

(J) Jak się dowiadujemy na-
czelne władze wojewódzkie OM-

Wczoraj, w niedzielę odbył się w
sali Miejskiej Rady Narodowej przy

ŁÓDZKIE COLOSSEUM

Komfortowy Nowoczesny Teatr Roz-
mańcovej Kopernika 16 - tel. 174-75

OBWIESZCZENIE
O LICZTACH RUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego
w Zduńskiej Woli Stefan Lewan-

HOKEISCI KRAKOWA NIE
USTĘPUJĄ

Kraków wierzy w swe szczęście gdy
chodzi o pogodę. Na piątek, sobotę i

Redakcja: Łódź, Piotrkowska 68; Administracja: Łódź, Piotrkowska 70. Telefon redakcji 130-46 i 144-18. Telefon Administracji 222-22

Redaktor naczelny przyjmuje codziennie od godz. 12-13. Sekretarz Redakcji od 11-12-ej. Redakcja rękopisów nie zwraca.
Redaktor: Artur Katarzewski

CENY OGŁOSZEŃ Drobnie: za wyraz petitoowy poza tekstem - 5 zł. Inne ogłoszenia za milimetr - szpalta poza tekstem - zł 14, w tekście - zł 21. - W numerach
niedzielnym i świątecznym - 50 procent drożej.